

f.eks. rentemarginalen indsnævres, kan der bliver tale om en reduceret indtjening. For forsikringsselskaberne, der har store renteindtægter, reducerer rentefaldet direkte overskuddet.

Hertil kommer endelig en mere langsigtet effekt, idet et lavere renteniveau ved låntagning må forventes at stimulere virksomhederne til udvidelser og fornyelser af deres produktionsanlæg. Derved sker en yderligere styrkelse af indtjeningen, men naturligvis er der også overgangsvis øgede udgifter til afskrivninger.

Med disse forskelligartede virkninger er det forbundet med betydelig usikkerhed at vurdere, hvor stærkt og hvor hurtigt et rentefald vil påvirke selskabernes løbende indtjening.

På et enkelt område vil der dog blive tale om en relativt forudselig effekt, idet et rentefald betyder kursstigninger på de værdipapirbeholdninger, virksomhederne ligger inde med. Kun i det omfang, kursgevinsterne er skattepligtige, vil den således opnåede ekstraordinære forbedring af driftsresultatet give øget selskabsskat. I det væsentlige er det dog kun pengeinstitutterne, der på denne måde beskattes af kursgevinster, og der vil i alle tilfælde kun være tale om en forbigående forøgelse af det offentliges selskabsskatteindtægter, da fortsatte kursgevinster måtte forudsætte yderligere obligationsrentefald.

Et rentefald på 1 procentpoint kan beregnes at give pengeinstitutterne en engangsgevinst på deres aktuelle obligationsbeholdninger på henvend 5 mia. kr. svarende til et skatteprovenu på knap 2½ mia. kr. ved en selskabsskatteprocent på 50. I forbindelse med rentefaldet kan der endvidere opstå kursgevinster på pengeinstitutternes aktiebeholdninger, bl.a. fordi en lavere forrentning af obligationerne vil trække de finansielle investorers efterspørgsel over mod aktier. Her er skønnet væsentligt mere usikkert, men det forekommer i lyset af den seneste tids erfaringer ikke usandsynligt, at et rentefald på 1 procentpoint kan give en gevinst på aktierne på omkring 1 mia. kr., dvs. ½ mia. kr. mere i selskabsskat.

ISI FOIGHEL

/ Henning Møller

Til finansudvalget